

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/37/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122206632
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2122206632.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Behranová a sudkýň: JUDr. Dominika Horváthová a JUDr. Ľubica Spálová, v spore žalobcu: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, IČO: 42 499 500, Daňový úrad Trnava, so sídlom Hlboká 8/1, 917 65 Trnava, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C. a 2. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. G. XXXX/XX, XXX XX H., obidvaja žalovaní zastúpení: JUDr. Anna Žedényiová, advokátka so sídlom Palackého 85/5, 911 01 Trenčín, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k.: 38C/50/2022 – 232 zo dňa 23. septembra 2024 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaní 1 a 2 **m a j ú** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. zamietol žalobu v celom rozsahu. Výrokom II. priznal žalovaným 1 a 2 voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1 Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1, 2, § 191 ods. 1, § 204, čl. 2 ods. 2, § 137, § 251 ods. 1, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

1.2 Súd prvej inštancie vecne dôvodil tým, že žalobca sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva žalovaného 2 k nehnuteľnostiam, zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX pre obec H., katastrálne územie H., parcely registra „C“, evidované na katastrálnej mape parc. číslo 8252/21, o výmere 388 m² zastavaná plocha a nádvorie; stavby súpisné číslo XXXX, na parcele č. 8252/21, druh stavby 9, bytový dom; byty a nebytové priestory, ulica E. XX, 4. poschodie, byt č. XX, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 731/10000 rozhodnutím č. 101192624/2018 zo dňa 19.06.2018, ktorých bol žalovaný 2 (daňový dlžník) v čase vydania rozhodnutia vlastníkom v podiele 1/1 (v ďalšom texte „predmetné nehnuteľnosti“). Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 19.06.2018 Daňový úrad Trnava ako správca dane zriadil na zabezpečenie daňového nedoplatku z rozhodnutia č. 02201816/2017 zo dňa 17.10.2017 záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného 2, daňového dlžníka D. B., nar. XX.XX.XXXX. Vyššie uvedeným rozhodnutím o zriadení záložného práva bolo žalovanému 2 zakázané nakladať s predmetom záložného práva bez súhlasu správcu dane. Žalovaný 2 ako daňový dlžník mohol vykonať právne úkony týkajúce sa predmetu záložného práva v zmysle predmetného rozhodnutia len s predchádzajúcim súhlasom správcu dane. Rozhodnutie o zriadení záložného práva č. 101192624/2018 bolo doručené žalovanému 2 dňa 07.07.2018. Týmto dňom sa stalo predmetné rozhodnutie vykonateľným (právoplatnosť nastala dňa 23.07.2018). Dňa 10.07.2018 bol Okresnému úradu Trnava, Katastrálny odbor, doručený návrh na vklad dočasného vlastníckeho

práva na základe listiny „zmluva o pôžičke a zmluva o zabezpečovacom prevode práva“ uzatvorenej medzi D. B., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom a D. B., nar.: XX.XX.XXXX ako dlžníkom, datovanej dňa 10.12.2016. Predmetom zmluvy je pôžička poskytnutá veriteľom dlžníkovi, ktorá je zabezpečená zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva, podľa ktorej dlžník dočasne prevádza do výlučného vlastníctva veriteľa predmetné nehnuteľnosti. Rozhodnutím Okresného úradu Trnava, Katastrálny odbor č. V 4924/2018 zo dňa 11.07.2018, bol povolený vklad dočasného vlastníckeho práva D. B., nar. XX.XX.XXXX, Vklad bol v zmysle predmetného rozhodnutia povolený dňa 11.07.2018 a zároveň aj týmto dňom nastali právne účinky predmetného vkladu.

1.3 Na základe uvedených skutočností Daňový úrad Trnava podal dňa 30.11.2018 na Okresný súd Trnava žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V priebehu konania pôvodný žalovaný 2, D. B., dňa XX.XX.XXXX zomrel, jeho právnou nástupkyňou je A. B. (žalovaná 1), ktorá na základe dohody dedičov v dedičskom konaní po poručiteľovi nadobudla sporné nehnuteľnosti. Súdne konanie vedené pod sp. zn. 20C/87/2018 bolo ukončené rozsudkom z 22.06.2022, ktorým súd žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu zamietol. Ďalej prebiehalo dodatočné dedičské konanie po D. B. st. (sp. zn. 17D 110/2022) o aktívum dedičstva – pohľadávku poručiteľa v hodnote 25 000 eur z titulu zmluvy o pôžičke a zmluvy o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 10.12.2016. V rámci tohto konania sa dedičia dohodli, že túto pohľadávku zdedí v celosti len žalovaná 1.

1.4 Súd prvej inštancie predovšetkým skúmal naliehavý právny záujem žalobcu na určenie a zistil, že žalobca svoj naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že zmluva o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva bola uzatvorená po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutia o zriadení záložného práva, ktorým bolo žalovanému 2 zakázané nakladať s nehnuteľnosťami. Porušenie tohto zákazu spôsobuje podľa žalobcu absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalobca zároveň uviedol, že bez požadovaného určenia nedokáže ochrániť svoje práva veriteľa a zabezpečiť výkon záložného práva, pričom poukázal aj na to, že nebola preukázaná reálne poskytnutá pôžička (ani v predchádzajúcom konaní sp. zn. 20C/87/2018) a táto suma nebola ani predmetom dedičstva.

1.5 Žalovaní namietali, že žalobcovo subjektívne právo sa týka daňového záložného práva, nie vlastníckeho práva. Daňové záložné právo sa do katastra zapisuje záznamom s deklaratórnymi účinkami, nie konštitutívnymi, a teda právo žalobcu spočívajúce v daňovom záložnom práve nie je nijak ohrozené ani porušené a má ho zachované. Fakt, že nie je možný výkon tohto práva, nie je dôvodom pre určenie vlastníckeho práva žalovaného 2. Ďalej poukázali na to, že žalobca neskúmal iný majetok žalovaného 2 na výkon daňovej exekúcie a že ak považoval postup katastrálneho úradu za nesprávny, mal použiť iné právne inštitúty na nápravu, nie civilné súdne konanie o určenie vlastníckeho práva.

1.6 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva. Konštatoval, že primárny právny záujem žalobcu je zameraný na zaplatenie daňového nedoplatku, čo vyplývalo aj z jeho vlastných podaní. Podľa prvoinštančného súdu nie je zrejmé, aký právny záujem môže mať žalobca na určení vlastníckeho práva medzi stranami zmluvy (o prevode vlastníckeho práva - zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva), keď samotné zmluvné strany túto skutočnosť nespochybňujú. Neplatnosť nadobúdacej zmluvy môže podľa súdu primárne spochybňovať len ten, kto je jej zmluvnou stranou, nie tretí subjekt, ktorému by takáto neplatnosť prospela. Typickým prípadom určovacej žaloby je situácia, keď je spochybnené vlastníctvo na liste vlastníctva alebo keď sa o platnosť/neplatnosť zmluvy súdia jej zmluvné strany. Súd dal za pravdu žalovaným, že požadovaný výrok súdu by neodstránil stav právnej neistoty ohľadom vlastníctva, pretože spor o to, kto je vlastníkom nehnuteľnosti, reálne ani nevznikol. Žalobca však chcel dosiahnuť, aby bol vlastníkom nehnuteľnosti žalovaný 2 (daňový dlžník), lebo by si tým zlepšil svoje postavenie pri vymáhaní nedoplatku – konkrétne možnosťou zapísať daňové záložné právo a začať výkon záložného práva. Súd ďalej konštatoval, že žalobca nepreukázal žiadne spochybnenie vlastníckeho práva zo strany kohokoľvek. Z tohto dôvodu súd všetky argumenty žalobcu o naliehavom právnom záujme zamietol ako právne irelevantné a neudržateľné, zdôrazňujúc, že na riešenie takýchto situácií (zlepšenie postavenia veriteľa po prevode majetku dlžníkom na tretie osoby) slúžia osobitné druhy žalôb, a nie žaloba o určenie vlastníckeho práva. Pretože žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem z dôvodu nesprávne podanej žaloby a žalobného návrhu, súd rozhodol vo veci zamietnutím, a z tohto dôvodu sa ďalej nezaoberal vecnými argumentmi žalobcu.

1.7 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., keď žalovaní 1 a 2 mali v konaní plný úspech.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C. s. p.).

2.1 Podľa žalobcu sa prvoinštančný súd dopustil vady konania (tzv. „prekvapivosti rozhodnutia“) a vydal nepreskúmateľný rozsudok tým, že nepostupoval v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku o predbežnom posúdení vecí, čím porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces. Súd mal povinne aplikovať ustanovenia Civilného sporového poriadku týkajúce sa predbežného posúdenia vecí (predovšetkým § 138, § 168 ods. 1, § 171 ods. 1 posledná veta a § 181 ods. 2 druhá veta C.s.p.), aby predišiel „prekvapivému rozhodnutiu“. Žalobca namietol, že súd počas celého konania neuskutočnil a nevyjadril zodpovedajúce predbežné právne a skutkové posúdenie vecí, a preto konanie zaťažil vadou „prekvapivosti rozhodnutia“, čím zásadným spôsobom porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

2.2 Napadnutý rozsudok je podľa žalobcu nepreskúmateľný a logicky neudržateľný v kľúčových záveroch, na základe ktorých bola žaloba zamietnutá. Súd zamietol žalobu sčasti s odôvodnením, že žalobca mohol dosiahnuť svoj účel podaním inej žaloby, avšak odmietol uviesť, aký typ žaloby mal žalobca správne použiť. Ak súd odmietne žalobu pre jej nesprávny typ, je povinný uviesť správny typ žaloby. Neuvedenie správneho typu žaloby robí záver súdu a na ňom založené rozhodnutie nepreskúmateľným, čo tiež predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces. Súd tiež zamietol žalobu s odôvodnením, že žalobca mal len „putatívny“ (domnelý) záujem na určení vlastníckeho práva žalovaného 2 a nebol oprávnený žiadať o určenie vlastníckeho práva iného subjektu, ktoré pôsobí len medzi účastníkmi zabezpečovacieho prevodu. Žalobca s tým nesúhlasí a považuje to za logicky neudržateľné, pretože: absolútnu neplatnosť zmluvy (o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva) môže namietat' ktokoľvek (napr. žalobca); a tiež vlastnícke právo pôsobí proti všetkým (erga omnes), a preto aj jeho existencia môže byť rozporovaná kýmkoľvek, vrátane žalobcu, ak si od neho odvodzuje svoje práva; zmena vlastníctva nastáva len na základe platných právnych skutočností a nemôže nastať len na základe súhlasného vyhlásenia účastníkov absolútne neplatnej zmluvy. Žalobca teda považuje závery súdu o „putatívnom“ záujme za logicky neudržateľné, čo rovnako predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces.

2.3 Žalobca uviedol, že v konaní a v predchádzajúcom konaní (sp. zn. 20C/87/2018) súd nepostupoval správne a konal tak, akoby chcel sťažiť alebo zmiast' žalobcu v uplatňovaní jeho nárokov, ktoré sú založené na spornosti platnosti zmluvy o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva, ktorou malo dôjsť k prevodu nehnuteľností (predmetu zabezpečovacieho prevodu) na právneho predchodcu žalovaného 1. Žalobca poukázal na chronológiu udalostí okolo zriadenia záložného práva Daňovým úradom a následného povolenia vkladu na základe zmluvy, pričom návrh na vklad bol podaný v čase, keď už žalovaný 2 (daňový dlžník) vedel o zákaze nakladania s nehnuteľnosťami. Predchádzajúce súdne konanie Okresného súdu Trnava spis. zn. 20C/87/2018 začalo podaním žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu – zmluvy a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 30. novembra 2018. Žaloba bola smerovaná voči právnenmu predchodcovi žalovaného 1 a voči žalovanému 2. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 18. decembra 2018 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Následne súd doručil žalobcovi tri výzvy: Výzvami z 28. februára 2020 a 12. marca 2020 žiadal doplnenie skutkových tvrdení preukazujúcich naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva; výzvou z 21. decembra 2020 vyzval žalobcu, aby oznámil, či trvá na žalobe, nakoľko ju považuje za zjavne nedôvodnú s odkazom na § 138 C. s. p.. V reakcii na výzvu súdu (najmä tú z 21. decembra 2020 deklarujúcu zjavnú nedôvodnosť žaloby o neplatnosť), a tiež z dôvodu námietok žalovaných, že zmluva môže byť len neúčinná, žalobca navrhol zmenu žaloby – požadoval, aby súd určil, že zmluva je voči nemu neúčinná. Súd túto zmenu žaloby pripustil, avšak žalobu o neúčinnosť zmluvy zamietol s právnym záverom, že nemohol skúmať neúčinnosť zmluvy, pretože zmluva je podľa neho neplatná. Žalobca považuje toto rozhodnutie za nepredvídateľné, keďže súd predtým (vo výzve z 21.12.2020) označil žalobu o určenie neplatnosti za zjavne nedôvodnú, no nakoniec ju zamietol z dôvodu, že zmluva je neplatná. Súd zamietol žalobu z dôvodu neplatnosti, hoci predmetom konania už bola neúčinnosť. V aktuálnom súdnom konaní (spis. zn. 20C/58/2018) vzhľadom na priebeh a odôvodnenie rozsudku v prvom konaní (20C/87/2018) bola voči žalovaným podaná nová žaloba

na Okresnom súde Trnava, ktorá žiadala určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, alternatívne určenie záložného práva k nim. Výzvou zo dňa 24. novembra 2022 súd vyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov nezrozumiteľnej žaloby s poučením o jej odmietnutí. Súd odôvodnil nezrozumiteľnosť tým, že žalobca nemá právo požadovať alternatívne určenie vlastníckeho práva alebo záložného práva, ale len jedného z nich. Na základe tejto výzvy a poučenia o možnom odmietnutí žalobca zmenil žalobu a žiadal len určenie vlastníckeho práva. Súd túto zmenu pripustil, ale napokon žalobu zamietol. Žalobca z odôvodnenia dedukoval, že súd dospel k záveru, že žalobca mal podať žalobu na určenie záložného práva, ktorú súd predtým "donútil" žalobcu v podstate vziať späť. Žalobca má za to, že súd vo výzve postupoval nesprávne a v rozpore s právnymi predpismi, uviedol ho do omylu a vynútil si zmenu, ktorá mala charakter čiastočného späťvzatia dôvodne uplatneného nároku. Žalobca nesúhlasí so záverom súdu o nezrozumiteľnosti nároku, nakoľko právna teória pripúšťa uplatnenie napríklad eventuálnych petítov, ktoré umožňujú súdu rozhodnúť, ktorý z uplatnených nárokov je dôvodný, pričom rozdiel medzi slovami alternatívne a eventuálne nie je natoľko podstatný, aby robil nárok nezrozumiteľným. Žalobca vidí v postupoch súdu v aktuálnom konaní kroky, ktoré môžu smerovať k tomu, aby sa nerozhodovalo o relevantnom nároku a ktoré miatli žalobcu. Konkrétne ide o odôvodnenie zamietnutia žaloby tým, že žalobca mal uplatniť iný typ žaloby, no súd úmyselne neuviedol aký; rozsudok bez zmeny skutkových okolností v tomto konaní (sp. zn. 20C/58/2018) dospel k záveru, že zmluva je platná, hoci v predošlom konaní (sp. zn. 20C/87/2018) dospel k záveru, že je neplatná, čím opätovne otvára už vyriešené otázky platnosti.

2.4 Žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaní 1 a 2 vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť a uložiť povinnosť žalobcovi uhradiť im trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%. Podľa žalovaných daňové záložné právo na zabezpečenie daňového nedoplatku vzniká na základe rozhodnutia správcu dane podľa § 81 ods. 1 daňového poriadku. Na rozdiel od všeobecného záložného práva k nehnuteľnosti, ktoré vzniká vkladom do katastra nehnuteľností s konštitutívnymi účinkami, daňové záložné právo vzniká už samotným rozhodnutím štátneho orgánu (správcu dane). Zápis tohto práva do katastra nehnuteľností sa preto vykonáva formou záznamu podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, ktorý má len deklaratórne (evidenčné) účinky. To znamená, že daňové záložné právo vzniklo a existuje v okamihu vydania rozhodnutia správcu dane, a to bez ohľadu na to, či bolo do katastra nehnuteľností zapísané. Skutočnosť, že v čase evidencie už bol v katastri ako vlastník zapísaný iný subjekt, nebráni vzniku tohto práva. Daňové záložné právo prevodom vlastníckeho práva prešlo na nového vlastníka podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a daňového poriadku. Žalobca v skutočnosti sleduje cieľ dosiahnuť zápis už existujúceho daňového záložného práva do katastra nehnuteľností, aby mohol následne pristúpiť k jeho výkonu v daňovom exekučnom konaní. Zvolil však nesprávny typ žaloby a petitu. Jediná správna a účelná žaloba, ktorá odstráni stav právnej neistoty žalobcu a umožní zápis práva do katastra, je žaloba o určenie existencie daňového záložného práva podľa § 137 písm. c) C.s.p. Rozhodnutie súdu o existencii tohto práva by predstavovalo spoľahlivý podklad pre jeho záznam v katastri. Zároveň zdôraznili, že otázka platnosti či neplatnosti zmluvy o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva nie je v tomto konaní podstatná a rozhodujúca, pretože žalobca na skúmanie tohto súkromnoprávneho vzťahu nemá naliehavý právny záujem. Účel, ktorý žalobca sleduje (zápis daňového záložného práva), je možné dosiahnuť žalobou o určenie jeho existencie bez ohľadu na platnosť zabezpečovacieho prevodu. Zmluva o zabezpečovacom prevode práva z dôvodu absencie súhlasu správcu dane nie je absolútne neplatná, čo je podporené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Pôžička bola reálne vyplatená, čo potvrdzujú aj zmluvné strany a svedkovia. Súd prvej inštancie správne vyzval žalobcu na úpravu petitu, pretože alternatívne petity (určenie vlastníctva a zriadenie záložného práva súdom) sa navzájom vylučovali. Hoci súd upozornil žalobcu na nedostatok naliehavého právneho záujmu, nemohol mu radiť, ako správne sformulovať petít žaloby na určenie existencie daňového záložného práva, keďže žalobca bol zastúpený právnikom. Z týchto dôvodov žalovaní navrhli potvrdiť rozhodnutie prvoinštančného súdu ako vecne a právne správne.

3.1 V doplnenom vyjadrení k odvolaniu žalovaní 1 a 2 poukázali na § 81 ods. 1 daňového poriadku a uviedli, že podľa tohto ustanovenia odvolanie proti rozhodnutiu o zriadení daňového záložného práva nemá odkladný účinok. To znamená, že rozhodnutie správcu dane je predbežne vykonateľné bez ohľadu na to, či už nadobudlo právoplatnosť. Informácia o právoplatnosti rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva sa katastru nehnuteľností už len oznamuje. Argument žalobcu, že daňové záložné

právo vzniká až zápisom do katastra nehnuteľností, by znamenal, že právne účinky tohto práva, vrátane jeho záväznosti voči žalovanému 2, by nastali až dňom tohto zápisu. Ak by to tak bolo, žalobca by nemohol správne argumentovať, že žalovaný 2 nemohol nakladať s nehnuteľnosťami bez súhlasu správcu dane. Navyše, v praxi by argumentácia žalobcu viedla k tomu, že rozhodnutie o zriadení záložného práva by sa muselo do katastra zapisovať vkladom, pri ktorom sú účinky zápisu konštitutívne (teda právo vzniká zápisom). V skutočnosti sa všetky rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva vždy zapisovali a naďalej zapisujú do katastra nehnuteľností záznamom podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, a to s deklaratórnymi (nie konštitutívnymi) účinkami. Z toho vyplýva právny záver, že daňové záložné právo žalobcu vzniklo už okamihom jeho vydania (rozhodnutia správcu dane), a do katastra nehnuteľností sa už len zaeviduje (zapiše/vykoná zápis) záznamom s deklaratórnymi účinkami. Inými slovami, daňové záložné právo nevzniká zápisom do katastra nehnuteľností, len sa záznamom zapiše. V kontexte Občianskeho zákonníka a daňového poriadku sa daňové záložné právo stalo existujúcim a prevodom vlastníckeho práva (na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práva) prešlo na nového vlastníka. Súčasná žaloba o určenie vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2 nie je pre žalobcu vhodná, pretože nemá naliehavý právny záujem na takomto určení. Zápis daňového záložného práva a následne jeho výkon je totiž možné dosiahnuť, aj ak nehnuteľnosti zostanú vo vlastníctve žalovanej 1, a to prostredníctvom žaloby o určenie existencie daňového záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovanej 1 s vhodne formulovaným návrhom (petitom) žaloby. Vzhľadom na uvedené je na mieste, aby žalobca podal žalobu podľa § 137 písm. c) C.s.p., teda žalobu o určenie existencie daňového záložného práva. Len touto žalobou sa odstráni stav právnej neistoty žalobcu, zlepši sa jeho postavenie vo vzťahu k žalovanému 2 ako daňovému dlžníkovi a čo je kľúčové, dosiahne sa zápis už existujúceho daňového záložného práva do katastra nehnuteľností. Tento zápis následne umožní jeho výkon v daňovom exekučnom konaní, čo je skutočný cieľ žalobcu. Rozhodnutie súdu o určení existencie daňového záložného práva podľa § 137 písm. c) C.s.p. bude spoľahlivým podkladom pre zápis do katastra a bude plne zodpovedať jestvujúcemu právnenému stavu.

4. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že hoci jeho odvolanie je založené na porušení práva na spravodlivý súdny proces (konkrétne na prekvapivosti rozhodnutia pre absenciu predbežného posúdenia veci, nepreskúmateľnosti a nelogickom zdôvodnení rozhodnutia a na konaní súdu, ktoré sťažuje uplatňovanie nárokov), žalovaní sa vo svojich vyjadreniach k odvolaniu venujú takmer výlučne interpretácii hmotnoprávných predpisov o záložnom práve. Takéto zameranie by bolo relevantné len v prípade, ak by sa odvolanie týkalo nesprávneho právneho posúdenia veci, nie porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Žalobca preto žiada, aby sa odvolací súd primárne zaoberal namietanými pochybeniami súdu porušujúcimi jeho právo na spravodlivý súdny proces. Až po náprave týchto nedostatkov alebo ich vyvrátení je relevantné posudzovať aplikáciu a interpretáciu právnych noriem. Žalobca konštatuje, že vyjadrenia žalovaných sa takmer vôbec nevzťahujú k dôvodom jeho odvolania, čo podľa neho svedčí o tom, že žalovaní si uvedomujú, že relevantnosť týchto dôvodov nevedia spochybníť. Jediná reakcia žalovaných na odvolacie dôvody bola v prvých dvoch odsekoch ich vyjadrenia z 30.11.2024, avšak žalobca spochybňuje jej pravdivosť a relevantnosť. Žalovaní sa snažia prezentovať, že súd najprv predbežne posúdil vec tak, že žalobca nemá naliehavý právny záujem, na základe čoho žalobca doplnil svoju argumentáciu. Žalobca to popiera a tvrdí, že súd má realizovať predbežné právne posúdenie veci na pojednávaní, pričom zo zápisnice z 23.09.2024 to nevyplýva. Žalobca dodáva, že ani uznesenie súdu z 24. novembra 2022 (sp. zn. 38C/50/2022 – 25) neobsahuje predbežné právne posúdenie, ale je výlučne výzvou na odstránenie nedostatkov žaloby podľa § 129 ods. 1 C.s.p. (napr. neurčitosti), čo je iný právny inštitút. Z dôvodu, že uznesenie deklarovalo nezrozumiteľnosť žaloby, je pre žalobcu nepochopiteľné, ako by v ňom mohlo byť uvedené aj predbežné posúdenie. Ďalej žalobca objasňuje, že v odvolaní nevytkol súdu, že mu mal radiť, ako naformulovať petit žaloby. Vytkol mu to, že ak súd zamietol žalobu s odôvodnením, že mal použiť iný typ žaloby, mal v odôvodnení uviesť, aký typ žaloby mal žalobca použiť, inak je rozhodnutie nepreskúmateľné. Nakoniec žalobca poukazuje na vzájomnú rozpornosť záverov v odseku 39 prvoinštančného rozhodnutia. Konkrétne, v rámci tohto odseku súd uvádza, že nebol žiadny spor o vlastnícke právo, no zároveň žalobca požadoval určenie vlastníckeho práva inej osoby (žalovaného 2), než tej, ktorá je zapísaná v katastri. Tiež namieta, že súd mu vytkol, že nepreukázal, že by kataster disponoval podaním spochybňujúcim vlastnícke právo vlastníka, pričom žalobca nechápe, prečo by mal preukazovať takéto podanie, keďže katastrálny odbor o ňom nie je oprávnený rozhodovať. Ďalej žalobca v odvolacej replike zopakoval svoju argumenty obsiahnuté v odvolaní voči napadnutému rozsudku.

5. Žalovaní 1 a 2 vo svojej odvolacej duplike v súvislosti s prekvapivým rozhodnutím poukázali na rozhodnutie NS SR, č.k. 5 Cdo 46/2011, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 52/2019 z 1. apríla 2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 1/2018 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 9Co 81/2012. Uviedli, že dňa 19. apríla 2024 súd na pojednávaní vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k štyrom kľúčovým právnym skutočnostiam: k aktívnej legitímácii žalobcu na podanie určovacej žaloby, k otázke naliehavého právneho záujmu žalobcu s podkladom v zmluve o pôžičke (jej platnosti/vzniku), k prednosti iného typu žaloby pred tzv. určovacou žalobou a k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 2. Súd zároveň oznámil svoje predbežné právne posúdenie, v ktorom uviedol, že bude posudzovať, či zmluva o pôžičke reálne vznikla a či je určovacia žaloba zvoleným typom žaloby vhodná a správna. Zo zvukovej nahrávky z pojednávania vyplýva, že sudca nielen položil otázky, ale aj podrobne vysvetlil svoje predbežné právne posúdenie, kde uviedol, že sa mu vec javí tak, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to aj s uvedením dôvodov. Strany sporu, vrátane žalobcu, mali priestor na písomné vyjadrenie k nastoleným otázkam a predbežnému právnemu názoru, čo aj využili; žalobca pritom svoj naliehavý právny záujem podrobne právne a skutkovo argumentoval. Aj žalovaná strana opakovane namietala chýbajúci naliehavý právny záujem žalobcu, pričom svoje tvrdenie podrobne odôvodnila konkrétnymi ustanoveniami hmotného práva (Občiansky zákonník, katastrálny zákon, daňový poriadok) a poukázaním na obdobný, právoplatne skončený súdny prípad. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo pre strany prekvapivé. V tomto spore nešlo žalobcovi v skutočnosti o určenie vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2, ale o dosiahnutie zápisu daňového záložného práva do katastra nehnuteľností s cieľom následnej daňovej exekúcie predajom nehnuteľnosti voči žalovanému 2 ako daňovému dlžníkovi. Teda, nešlo o spor o vlastnícke právo v pravom zmysle, kde by sa žalobca domáhal vlastníctva vo svoj prospech (keďže sa za vlastníka cítil on), ale o určenie vlastníctva pre tretiu osobu, ktorá si ho sama neuplatňovala. Žalovaní 1 a 2 vysvetlili nesprávnosť podanej žaloby a jej správne znenie pomocou argumentácie z hmotnoprávných predpisov, od ktorých sa odvíja aj procesná správnosť a prípustnosť. Hoci žalobca s argumentáciou žalovaných nesúhlasil a trval na svojom právnom názore, súd sa obmedzil len na vyjadrenie predbežného právneho názoru, aby nenarušil zásadu rovnosti strán „radením“ správneho typu žaloby, čím len umožnil stranám zvážiť ďalší procesný postup a obranu.

6. Žalovaní vo svojom následnom podaní poukázali na Nález Ústavného súdu SR č.k. ÚS 643/2022 s tým, že účelom a zmyslom stanoviska súdu k skutkovým tvrdeniam a dôkazom a jeho predbežného právneho posúdenia veci podľa § 181 ods. 2 C. s. p. je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania a prevencia prekvapivých rozhodnutí. Súd túto povinnosť splní oboznámením prítomných osôb na prvom pojednávaní s týmito závermi. Určenie sporných/nesporných tvrdení, vymedzenie predmetu dokazovania a predbežný právny názor robia postup súdu predvídateľným a transparentným, zároveň však kladú väčší dôraz na zodpovednosť a aktivitu strán pri substancovaní svojich tvrdení a dôkazov. Súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu a berie do úvahy len skutočnosti zistené počas konania, pričom rozhodne, ktoré dôkazy vykoná a vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak nepochybuje o ich pravdivosti. Nedodržanie postupu podľa § 181 ods. 2 C. s. p. súdom nemá priamy dopad na procesné práva strán (ako účasť na pojednávaní, navrhovanie dôkazov atď.) a samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia ani nie je procesnou vadou. Navyše, ani dodržanie tohto postupu, vrátane označenia sporných tvrdení a predbežného právneho posúdenia, neznamená konečný názor súdu a neviaže ho striktne, čo potvrdzuje, že strany musia byť naďalej aktívne a predkladať dôkazy podporujúce ich tvrdenia.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení konštatoval, že žalovaní vo svojom vyjadrení neuviedli žiadne nové skutočnosti a obmedzili sa len na citáciu súdnych rozhodnutí týkajúcich sa predbežného právneho posúdenia veci, bez akejkoľvek väzby na aktuálne konanie.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm., b) C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1

C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Predmetom vecného prieskumu odvolacieho súdu je v súlade s odvolacím dôvodom uplatneným žalobcom posúdiť, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom žalobcovi znemožnil, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C. s. p.), pričom napadnutým rozsudkom zamietol uplatnenú žalobu z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva žalovaného 2 k predmetným nehnuteľnostiam.

10. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal voči žalovaným 1 a 2 určenia, že žalovaný 2 (daňový dlžník) je vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktorých bol vlastníkom v čase vydania rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 101192624/2018 zo dňa 19.06.2018 o zriadení záložného práva v podiele 1/1. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 19.06.2018 Daňový úrad Trnava ako správca dane zriadil na zabezpečenie daňového nedoplatku vyplývajúceho z rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 02201816/2017 zo dňa 17.10.2017 záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovaného 2 ako daňového dlžníka. Vyššie uvedeným rozhodnutím bolo žalovanému 2 zakázané nakladať s predmetom záložného práva bez súhlasu správcu dane. Rozhodnutie o zriadení záložného práva č. 101192624/2018 bolo doručené žalovanému dňa 07.07.2018 a súčasne sa stalo vykonateľným (právoplatnosť nastala dňa 23.07.2018). Dňa 10.07.2018 bol Okresnému úradu Trnava, Katastrálny odbor, doručený návrh na vklad dočasného vlastníckeho práva na základe listiny „zmluva o pôžičke a zmluva o zabezpečovacom prevode práva“ uzatvorenej medzi D. B., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom a žalovaným 2 - D. B., nar.: XX.XX.XXXX ako dlžníkom, datovanej zo dňa 10.12.2016. Predmetom zmluvy je pôžička poskytnutá veriteľom dlžníkovi, ktorá je zabezpečená zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva, podľa ktorej dlžník dočasne prevádza do výlučného vlastníctva veriteľa predmetné nehnuteľnosti. Rozhodnutím Okresného úradu Trnava, Katastrálny odbor č. V 4924/2018 zo dňa 11.07.2018, bol povolený vklad dočasného vlastníckeho práva p. D. B., nar. XX.XX.XXXX. Vklad bol v zmysle predmetného rozhodnutia povolený dňa 11.07.2018 a zároveň týmto dňom nastali jeho právne účinky. D. B., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX, jeho právnu nástupkyňou je A. B. (žalovaná 1), ktorá na základe dohody dedičov v dedičskom konaní po poručiteľovi nadobudla predmetné nehnuteľnosti. Svoj naliehavý právny záujem žalobca odôvodnil tým, že zmluva o pôžičke a o zabezpečovacom prevode práva bola uzatvorená po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutia o zriadení záložného práva, ktorým bolo žalovanému 2 zakázané nakladať s nehnuteľnosťami. Porušenie tohto zákazu spôsobuje podľa žalobcu absolútnu neplatnosť právneho úkonu a bez požadovaného určenia nedokáže ochrániť svoje práva veriteľa a zabezpečiť výkon záložného práva.

11. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že vzhľadom k žalobnému návrhu – určovacej žalobe, súd prvej inštancie postupoval správne, keď skúmal, či v predmetnej veci ide o prípustnú žalobu v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) C. s. p., teda či na požadovanom určení má žalobca naliehavý právny záujem, pretože z osobitného predpisu takýto naliehavý právny záujem žalobcu nevyplýva.

12. Podľa § 137 písm. c) C. s. p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa ustálenej judikatúry je predpokladom úspešnosti návrhu na začatie konania o určení, či tu právny vzťah alebo právo je či nie, naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia (nie faktického) a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Povinnosť preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zaťažuje žalobcu. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorej vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou. Ak súd dospeje k záveru, že podaná žaloba nie je procesne prípustným nástrojom ochrany práva žalobcu, lebo žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení vyjadrenom v

petite žaloby, súd žalobu zamietne bez toho, aby pristúpil k skúmaniu vecnej opodstatnenosti žaloby (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. decembra 2008, sp. zn. 2 M Cdo 20/2007 publikované pod č. 55 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 6/2009).

14. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 8Cdo/90/2013 zo dňa 30.11.2016 konštatoval, že určovací návrh podľa § 80 písm. c) O. s. p. (teraz § 137 písm. c) C. s. p. – poznámka odvolacieho súdu) mal predovšetkým preventívny charakter - jeho účelom bolo spravidla poskytnúť ochranu právam navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovací návrh preto vo všeobecnosti nie je opodstatnený tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste návrh na splnenie povinnosti. Právny záujem, ktorý bol podmienkou prípustnosti takéhoto návrhu v zmysle Občianskeho súdneho poriadku (aj v súčasnosti v zmysle Civilného sporového poriadku – poznámka odvolacieho súdu), musel byť naliehavý v tom zmysle, že navrhovateľ v danom právnom vzťahu mohol navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa návrhu na plnenie). Nejde tu o samotný určovací návrh, ale o to, čoho (akého určenia) sa navrhovateľ domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa navrhovateľ v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti navrhovateľovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu navrhovateľa predpokladá teda posúdenie, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem navrhovateľa na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním návrhu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak navrhovateľ neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že ten-ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Najvyšší súd tu tiež uviedol, že naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať so zreteľom na cieľ, ktorý žalobca sleduje podaním žaloby o určenie neplatnosti právnych úkonov a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia.

15. Z obsahu žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa žalobcu spočíva v skutočnosti, že zmluva o pôžičke a o zabezpečovacom prevode práva bola uzatvorená medzi žalovaným 2 ako dlžníkom a D. B., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom až po nadobudnutí vykonateľnosti rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva, ktorým bolo žalovanému 2 (ako daňovému dlžníkovi) zakázané nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Je nesporné, že rozhodnutie o zriadení záložného práva daňový úrad ako správca dane vydal na zabezpečenie daňového nedoplatku žalovaného 2 (čo napokon žalobca aj uvádza v uplatnenej žalobe). Cieľom žalobcu, sledovaným predmetnou žalobou je teda ochrániť svoje práva daňového (záložného) veriteľa, zabezpečiť výkon záložného práva a vymôcť daňový nedoplatok, ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Je zrejmé, že žalobca sa v skutočnosti nedomáha odstránenia právnej neistoty v otázke vlastníctva predmetných nehnuteľností, nejde mu o ochranu vlastníckeho práva žalovaného 2, vo vzťahu ku ktorému sa určenia vlastníckeho práva domáha.

16. V tejto súvislosti odvolací súd podporne poukazuje na ustanovenie § 81 ods. 11 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), podľa ktorého sa ustanovenia Občianskeho zákonníka a osobitných predpisov o záložnom práve použijú, ak tento zákon neustanovuje inak. Pričom ustanovenie § 81 ods. 11 daňového poriadku odkazuje na ustanovenia § 151a až 151md Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

17. Podľa § 151h ods. 2 Občianskeho zákonníka na nadobúdateľa zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, prechádzajú účinnosťou prevodu alebo prechodu všetky práva a povinnosti záložcu zo zmluvy o zriadení záložného práva. Nadobúdateľ zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, je povinný strieť výkon záložného práva a vzťahujú sa na neho práva a povinnosti záložcu.

18. Podľa § 88 ods. 8 písm. a) daňového poriadku proti inému, než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako daňový dlžník, možno viesť daňové exekučné konanie a vykonať daňovú exekúciu ktorýmkoľvek spôsobom podľa tohto zákona, ak sa dokladmi preukáže, že na neho prešla povinnosť podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

19. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že zmena vlastníka veci nemá vplyv na ďalšie trvanie záložného práva, keď záložné právo pôsobí aj voči nadobúdateľovi zálohu. Pri prevode vlastníckeho práva (zmena vlastníka na základe zmluvy) zostáva záložné právo zachované (porovnaj: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2019, 1293 s.) Je tak zrejmé, že uzavretím zmluvy o pôžičke a o zabezpečovacom prevode práva medzi žalovaným 2 ako dlžníkom a D. B., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom (a následným nadobudnutím nehnuteľností žalovanou 1 ako dedičkou po D. B., nar. XX.XX.XXXX) sa právne postavenie žalobcu ako daňového záložného veriteľa nezmenilo, pretože daňové záložné právo zriadené rozhodnutím Daňového úradu Trnava č. 101192624/2018 zo dňa 19.06.2018 prešlo na D. B., nar. XX.XX.XXXX a následne na jeho dedičku – žalovanú 1 ako nadobúdateľku zálohu – predmetných nehnuteľností. Nie je preto možné konštatovať, že existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovanými, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý je možné odstrániť jedine uplatnenou určovacou žalobou. Správne preto súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení a žalobu napadnutým rozsudkom z uvedeného dôvodu zamietol.

20. K ďalším odvolacím námietkam žalobcu sa odvolací súd vyjadruje nasledovne:

21. Podľa žalobcu k porušeniu jeho procesných práv prišlo tým, že súd prvej inštancie počas celého konania neuskutočnil a nevyjadril zodpovedajúce predbežné právne a skutkové posúdenie veci, čím konanie zaťažil vadou „prekvapivosti“ rozhodnutia. Namietol tiež, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a logicky neutržateľný v kľúčových záveroch, na základe ktorých bola žaloba zamietnutá. Súd prvej inštancie odmietol uviesť, aký typ žaloby mal žalobca správne použiť, v dôsledku čoho je záver súdu a na ňom založené rozhodnutie nepreskúmateľným, čo tiež podľa žalobcu predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces. Vyhodnotenie súdu o tom, že žalobca mal len „putatívny“ (domnelý) záujem na určení vlastníckeho práva žalovaného 2 a nebol oprávnený žiadať o určenie vlastníckeho práva iného subjektu, ktoré pôsobí len medzi účastníkmi zabezpečovacieho prevodu je podľa žalobcu logicky neutržateľné.

22. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom.. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

23. Podľa § 181 ods. 2 C. s. p. po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

24. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 C. s. p.), berie do úvahy iba skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania (čl. 11 ods. 4 C. s. p.) a pri zisťovaní skutkového stavu vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 C. s. p.). Súd pri výkone spravodlivosti nesmie byť obmedzovaný tak pôvodnými predbežnými závermi o skutkovej stránke veci, ako ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením. V prípade ak súd ustanovenie § 181 ods. 2 C. s. p. nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v preskúmvanej veci vyplýva aj z obsahu zápisníc z pojednávania pred súdom prvej inštancie. Z judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 C. s. p.), vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci. Neuvedenie predbežného právneho názoru preto nie je možné vyhodnotiť ako porušenie procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Odvolací súd však v súvislosti s uvedenou odvolacou námietkou žalobcu a po vypočutí si zvukovej nahrávky z pojednávania konaného dňa 19. apríla 2024 konštatuje, že súd prvej inštancie podrobne uviedol (napriek stručne zachytenému obsahu v zápisnici z pojednávania) svoje predbežné právne posúdenie veci, pričom sa vyjadril aj k typu žaloby, ktorá by vo veci mala byť uplatnená. Námietka žalobcu týkajúca sa nedostatku postupu súdu prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 C. s. p. nie je teda dôvodná. V tejto súvislosti a aj s poukazom na ďalší priebeh konania, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie aj určil, ktoré otázky boli medzi stranami sporné, ozrejmil, ktoré právne skutočnosti považuje pre rozhodnutie za podstatné, pričom dal možnosť stranám sporu vyjadriť sa k sporným otázkam, jeho myšlienkový postup teda bol zreteľný, nie je možné konštatovať ani prekvapivosť napadnutého rozhodnutia.

26. Podľa § 160 ods. 1 C. s. p. súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

27. Podľa § 160 ods. 2 C. s. p. súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

28. Podľa § 160 ods. 3 C. s. p. poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je
a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

29. K ďalšej odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že nie je procesnou povinnosťou súdu poučovať žalobcu ako stranu sporu o tom, aký typ žaloby má správne použiť (i keď sa na pojednávaní súd prvej inštancie k tejto skutočnosti vyjadril). Navyiac v zmysle citovaného ustanovenia § 160 ods. 3 C. s. p. súd voči žalobcovi nemal poučovaciu povinnosť aj z dôvodu, že žalobca je štátnym orgánom, za ktorý konala jeho zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa.

30. Podľa § 220 ods. 2 C. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

31. V preskúmvanej veci nie je možné konštatovať ani nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a jeho nepreskúmateľnosť, pretože písomné vyhotovenie rozhodnutia obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia

odvolací súd zistil, že odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa požiadavky citovaného ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p.. Súd prvej inštancie vysvetlil, z ktorých skutočností vychádzal pri svojom rozhodovaní a ako tieto vyhodnotil, uviedol svoje úvahy ako dospel k rozhodnutiu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol aj príslušné zákonné ustanovenia, ktoré na zistený skutkový stav správne aplikoval.

32. Ďalšie odvolacie námietky žalobcu považoval odvolací súd za nepodstatné pre rozhodnutie o odvolaní, preto sa k nim nevyjadruje.

33. S poukazom na uvedenú argumentáciu odvolací súd uzatvára, že žalobcom tvrdené porušenie jeho práva na spravodlivý proces nie je možné konštatovať, pretože nebol zistený nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, žalobcovi nebola znemožnená realizácia jeho procesných práv.

34. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

35. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v celom rozsahu nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto v súlade s citovaným ustanovením § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

36. Žalovaní 1 a 2 boli v odvolacom konaní úspešní v celom rozsahu, majú preto voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., aj vzhľadom na to, že tu neboli dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C. s. p.). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).